

Zn. SPR-5638/09-34

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 1. února 2010 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Společenství vlastníků jednotek Ahepjukova 4, se sídlem Ahepjukova 2789/4, 720 00 Ostrava, Moravská Ostrava, IČ: 26876264, v souvislosti s provozováním kamerového systému tvořeného 9 kamerami umístěnými u vchodu, ve vstupní hale, v hale před výtahy, ve výtazích, na schodišti do sklepa a na venkovní fasádě bytového domu, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., shromažďovalo osobní údaje uživatelů bytů pohybujících se v prostorách bytového domu bez jejich souhlasu, shromažďovalo osobní údaje neodpovídající stanovenému účelu a v rozsahu nadbytečném pro dosažení ním deklarovaného účelu, kterým je ochrana majetku účastníka řízení, a dále neposkytlo subjektům údajů informace o provozu kamerového systému v rozsahu nebo způsobem stanoveným zákonem.

čímž porušilo povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu,

dále porušilo povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek podle § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

a dále porušilo povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a nepoučilo je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.,

a tím spáchalo správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. c), e) a f), zákona č. 101/2000 Sb., neboť shromažďovalo nebo zpracovávalo osobní údaje v rozsahu

nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu, zpracovávalo osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů mimo případy uvedené v zákoně a neposkytlo subjektům údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem,

za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 20.000 Kč
(slovy dvacet tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c), e) a f) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s provozováním kamerového systému byly zahájeny oznámeními Úřadu pro ochranu osobních údajů, které byly účastníku řízení, Společenství vlastníků jednotek Ahepjukova 4, doručeny dne 12. října 2009 a 2. prosince 2009. Správní orgán rozhodl dne 7. prosince 2009 usnesením zn. SPR-5638/09-27 o spojení těchto řízení, o kterém byl účastník řízení vyrozuměn. Podkladem pro zahájení řízení byl kontrolní protokol zn. INSP2-6246/08-15 ze dne 16. června 2009, pořizovaný inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů Ing. Janem Zapletalem a spisovým materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 10. února 2009 až 15. června 2009, a dále rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů o námitkách proti kontrolnímu protokolu zn. INSP2-6246/08-19 ze dne 11. září 2009.

Ze spisového materiálu vyplývá, že na základě rozhodnutí shromáždění vlastníků účastníka řízení, ze dne 28. února 2008 bylo rozhodnuto o instalaci kamerového systému se záznamem, za účelem ochrany majetku účastníka řízení. Na shromáždění bylo přítomných 59, 62 % všech členů účastníka řízení a rozhodnutí přijato všemi zúčastněnými. Kamerový systém, který instalovala společnost G-elektrosys s. r. o., která zajišťuje také servisní služby, byl dne 16. srpna 2008 uveden do provozu.

Dále ze spisového materiálu vyplývá, že kamerový systém je tvořen 9 kamerami. Kamera č. 1 je umístěna u vchodu do domu z venku. Kamera č. 2 je umístěna ve vstupní hale a zabírá přístup k výtahům, ke schodišti a ke schránkám. Kamera č. 3 je umístěná v hale před výtahy. Kamera č. 4 je umístěna na fasádě budovy a snímá plášť budovy, přilehlé prostranství, parkoviště a vstup do zubní ambulance. Kamery

č. 5 a 8 jsou umístěny v kabinách výtahů. Kamera č. 6 je umístěna na fasádě budovy a snímá plášť budovy, vstup do obchodu a přilehlé parkoviště. Kamera č. 7 je umístěna na schodišti do sklepa. Kamera č. 9 je umístěna na fasádě budovy a snímá plášť budovy a přilehlý trávník. Řídící jednotka je umístěna v kanceláři výboru účastníka řízení, která je zabezpečená bezpečnostními dveřmi a mřížemi na oknech. Záznamy jsou uchovávány po dobu 3 dnů. Obsluhou kamerového systému jsou pověřené 2 osoby. Obyvatelé domu a jejich návštěvy jsou o provozu kamerového systému informováni pomocí informačních cedulí a nálepek umístěných u vstupu do objektu s textem „Objekt je sledován kamerovým systémem“ a na obvodových zdech budovy s textem „Objekt je monitorován kamerovým systémem s pořízením záznamu, Společenství vlastníků jednotek Ahepjukova 4“. Účastník řízení má registraci u Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Účastník se dále k předmětu správního řízení vyjádřil dopisem ze dne 29. října 2009, ve kterém uvedl, že bere na vědomí obsah oznámení o zahájení správního řízení a dále sdělil, že v zákonné lhůtě podá žalobu u příslušného soudu proti rozhodnutí zn. INSP2-6246/08-19. Dále účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 5. ledna 2010 uvedl, že navrhuje přerušování správního řízení do doby pravomocného rozhodnutí o žalobě podané proti rozhodnutí zn. INSP2-6246/08-19 doručené Městskému soudu v Praze dne 24. listopadu 2009. Účastník řízení také uvedl, že považuje zahájení správního řízení za předčasné a Úřad pro ochranu osobních údajů by se měl zabývat správní žalobou, nehledě k principům ekonomie řízení jak správního, tak soudního.

Zákon č. 101/2000 Sb. provádí ústavně zakotvené základní právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o jeho osobě (vyjádřené v čl. 10 odst. 3 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod), které je neoddělitelnou součástí práva na ochranu soukromí, resp. soukromého a rodinného života. Uvedená základní lidská práva vyplývají i z mezinárodních úmluv, které je Česká republika povinna dodržovat a práva z nich vyplývající garantovat (např. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod).

Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem osobních údajů subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů a odpovídá za něj. Účastník řízení, jak vyplývá z výše uvedeného, jednoznačně určil účel a prostředky zpracování osobních údajů, prováděl zpracování a odpovídal za ně, byl tedy ve vztahu k osobním údajům shromážděným prostřednictvím tohoto systému jejich správcem ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a odpovídal tedy i za dodržení veškerých povinností stanovených tímto zákonem.

K instalaci kamerových systémů správní orgán obecně uvádí, že je lze s ohledem na jejich zvláštní charakter a možnosti zneužití pořízených záznamů, což umožňuje hrubý zásah do soukromého a osobního života subjektu údajů, použít až teprve tehdy, pokud jsou méně invazivní prostředky nedostačující. Jinými slovy, je třeba v jednotlivých případech uplatňovat zásadu přiměřenosti s ohledem na sledované účely, která zahrnuje povinnost minimalizace získávaných údajů na straně správce údajů. Ze zásady přiměřenosti tak vyplývá, že kamerové systémy lze použít v případě, že se jiná opatření směřující k prevenci, ochraně nebo zabezpečení fyzické povahy, která nevyžadují pořízování obrazových záznamů, ukáží být

nedostatečnými anebo nepoužitelnými s ohledem na správcem prezentované legitimní účely.

Jednou ze základních povinností správce osobních údajů je dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. povinnost shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu. Zpracování osobních údajů prostřednictvím kamer umístěných výše popsaným způsobem v objektu bytového domu (kromě kamery č. 7 umístěné u schodiště do sklepa), dochází k shromažďování takového množství osobních údajů, které je v zjevném nepoměru vzhledem k účelu instalace kamerového systému, kterým je ochrana majetku účastníka řízení. K naplnění účelu by v tomto případě stačovalo takové umístění kamer, na záběrech kterých by se obyvatelé domu vyskytovali v podstatně nižší frekvenci a nedocházelo by tak k nadměrnému shromažďování jejich osobních údajů.

Správce má dále dle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost zpracovávat osobní údaje zásadně pouze se souhlasem subjektu údajů, který musí splňovat náležitosti stanovené v § 5 odst. 4 tohoto zákona. Bez tohoto souhlasu lze zpracovávat osobní údaje pouze za předpokladu, že je splněna některá z podmínek § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. V případě zpracování osobních údajů prostřednictvím záznamu z kamerového systému z míst byt' jen částečně veřejně přístupných je zjevné, že získání souhlasu všech, jejichž osobní údaje budou zaznamenány a uchovány, je pro správce povinností objektivně velmi obtížně splnitelnou. V případě kamerového systému umístěného v bytovém domě by tedy přicházelo v úvahu užití výjimky dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., dle které lze osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektů údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, přičemž současně takové zpracování nesmí být v rozporu s právem subjektů údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Účastník řízení nedoložil, že by disponoval souhlasem všech obyvatel domu se zpracováním jejich osobních údajů prostřednictvím kamerového systému. Dále správní orgán při posuzování aplikace výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. konstatuje, že v případě všech kamer (umístěných u hlavního vchodu, ve vestibulech, ve výtazích a na fasádě budovy snímající přilehlé prostranství), kromě kamery č. 7 umístěné u vstupu do sklepa, však účastník řízení nesplňuje ani tuto z možných výjimek zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektů údajů.

Ochrana soukromí jednotlivce, jejímž základem je v českém právním řádu zejména čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod, vyžaduje, aby narušení právem chráněných zájmů opravňující správce k aplikaci výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., bylo takové intenzity, aby dokázalo převýšit zájem na ochraně soukromí subjektu údajů. Správní orgán uvedené skutečnosti posoudil zvláště pečlivě a má za to, že deklarovaný účel kamerového systému, kterým je ochrana majetku účastníka řízení a obyvatel domu, je v hrubém nepoměru k zásahu do práva na ochranu soukromí a osobního života a tedy neumožňuje aplikaci § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Prostředky a způsob zpracování určené správcem osobních údajů, tedy účastníkem řízení, nelze považovat za přiměřené k rozsahu a způsobu ohrožení jeho práv. Při kolizi dvou

zájmů je nutné zvážit, který zájem má z hlediska práva i společnosti vyšší hodnotu. Právo na soukromí tak může být omezeno výkonem práva jiného (ochrana majetku), v každé věci je však nutné hodnotit intenzitu obou zásahů z hlediska zvolených prostředků (k tomu viz též nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 863/2004). Ochrana majetku nemůže zdůvodnit natolik razantní omezení práva na soukromí, kdy společné prostory v domě jsou bez souhlasu všech uživatelů bytů nepřetržitě monitorovány kamerovým systémem, záznamy z takového monitorování jsou ukládány a osoby na těchto záznamech jsou identifikovatelné. Takovéto jednání vlastníka nebo správce domu je také v rozporu s čl. 7 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod.

Současně provozováním kamerového systému došlo též k porušení čl. 8 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, která je dle čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, součástí právního řádu a má přednost před zákonem. Podle čl. 8 odst. 1 výše zmíněné úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Tomuto závěru svědčí i to, že prostory mimo obydlí, jako jsou prostory uvnitř budovy, se též považují za soukromé prostory, neboť Evropský soud pro lidská práva došel k závěru, že by bylo příliš restriktivní limitovat soukromí pouze na vnitřní okruh, v němž jednotlivec může žít svůj soukromý život podle svých představ (rozhodnutí Niemetz vs. Německo).

Další povinností správce osobních údajů je dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., povinnost informovat subjekt údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb. Pouhá instalace štítků s textem: „Objekt je sledován kamerovým systémem“ v bytovém domě na nástěnce a na obvodových zdech budovy s textem „Objekt je monitorován kamerovým systémem s pořízením záznamu, Společenství vlastníků jednotek Ahepjukova 4“, nelze dle správního orgánu posoudit jako dostatečné pro splnění uvedené informační povinnosti v plném rozsahu. Účastníka řízení totiž, jak vyplývá ze spisového materiálu, žádným jiným způsobem neinformoval obyvatele domu o kamerovém systému v rozsahu stanoveném zákonem, a tudíž ani nesplnil v požadované míře povinnosti stanovené v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

K návrhu účastníka řízení na přerušení správního řízení správní orgán uvádí, že k tomuto neshledal žádný důvod. Podle § 64 odst. 3 správního řádu může správní orgán na požádání přerušit řízení z moci úřední, a to z důležitých důvodů. Skutečnost, že účastník řízení podal proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů o námitkách proti kontrolnímu protokolu žalobu, nepovažuje správní orgán za tento důležitý důvod pro přerušení, již s ohledem na zásadu hospodárnosti správního řízení, účel správního trestání, který by měl přijít bezprostředně po zjištěném porušení zákona, a také s ohledem na to, že právní řád umožňuje proti správnímu rozhodnutí využít opravné prostředky jak ve správním řízení, tak i prostřednictvím správního soudu.

Správní orgán považuje na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. d), § 5 odst. 2, a § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerových systémů, které bylo předmětem řízení, představuje významný zásah do práva na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů. Tento zásah je o to závažnější, že předmětné záznamové zařízení bylo instalováno, aniž by o tom osoby, které se ve sledovaných prostorách pohybují, byly náležitě informovány, a že subjekty údajů požívají ve sledovaných prostorách větší ochranu soukromí. I přes výše uvedené a po zhodnocení všech okolností rozhodl správní orgán o uložení sankce při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 1. února 2010

Daniel Pospíšil
ředitel odboru správních činností